

TLAČOVÁ SPRÁVA

8. apríl 2026

Kino Lumière exkluzívne premietne film o svetoznámej performerke Marine Abramovič

Priekopníčka performance artu Marina Abramovič už viac ako štyri desaťročia posúva hranice medzi umením, telom a psychickou odolnosťou. Kino Lumière v cykle Príbehy umenia uvedie dokumentárny film *The Artist Is Present* (2012), ktorý sleduje život a tvorbu tejto svetoznámej umelkyne počas príprav jej veľkej retrospektívnej výstavy v newyorskom Múzeu moderného umenia (MoMA) v roku 2010. Film sa premietne exkluzívne len na dvoch predstaveniach v dňoch 12. a 13. apríla o 18.00 hod.

Marina Abramovič je jednou z najvplyvnejších umelkýň našej doby. Je priekopníčkou vo využívaní performance ako formy vizuálneho umenia a od začiatku svojej kariéry používa vlastné telo ako nástroj umeleckého výskumu. „*Marina Abramovič od začiatku 70. rokov posúvala hranice vnímaného tela a mysle a skúmala zložitý vzťah medzi umelcom a publikom prostredníctvom performancií, ktoré sú pre ňu a v mnohých prípadoch aj pre ich účastníkov emocionálnou, intelektuálnou a fyzickou výzvou. Telo je pre ňu subjektom a médiom, keď doslova testuje vzťah medzi performerom a divákom. Skúma znesiteľnosť bolesti, vyčerpania a nebezpečenstva v hľadaní emocionálnej a vedome sa oslobodzujúcej transformácie. Jej tvorbu charakterizuje participácia, ľudská prítomnosť, telesnosť a komunikácia,*“ hovorí teatrologička a dramaturgička Dáša Čiripová, ktorá sa venuje súčasnému divadlu a tancu. Podľa nej „*Abramovič v ostatných rokoch svojej tvorby prešla k 'long duration' dielam, či performanciám, ako ich sama nazýva, v ktorých je silne prítomný meditatívny aspekt nazerania na život a tvorbu. Do tejto kategórie by sme mohli zaradiť aj film The Artist is Present.*“

Dokument *The Artist Is Present* režiséra Matthewa Akersa sleduje život a tvorbu Mariny Abramovič počas príprav jej veľkej retrospektívnej výstavy v newyorskom Múzeu moderného umenia (MoMA) v roku 2010. Jej ústrednou udalosťou bola aj unikátna performance *The Artist Is Present*, keď Abramovič počas troch mesiacov denne v čase otváracích hodín múzea nehybne sedela na stoličke a v tichosti sa pozerala do očí návštevníctva. Prezentácia trvala dokopy 700 hodín a retrospektívnu výstavu si pozrelo viac ako 850 000 ľudí. Čiripová hovorí, že Abramovič sa v rámci tejto výstavy „*podarilo vytvoriť výnimočné dielo. Film zachytáva samotnú výstavu, a tým aj prierez jej tvorbou, no zároveň vťahuje diváka do aktívnej participácie na jej projekte The Artist Is Present. Ide o performanciu, ktorá odhaľuje nielen ju, ale aj diváka, ktorý je spolu s ňou vystavený extrémnej prítomnosti. The Artist is Present je intímny, hlbokým prienikom do vnútra človeka, do jeho duše.*“

Vo filme okrem toho vidieť päťdesiat diel Mariny Abramovič, ktoré pokrývajú viac ako štyri desaťročia jej intervencií vrátane spolupráce s jej dlhoročným partnerom, umelcom Ulayom. Okrem toho film ponúka aj dokumentárne fotografie, videonahrávky a rozhovory. Prostredníctvom archívnych materiálov aj zákulisných momentov odhaľuje umeleckú cestu Abramovič, jej vzťahy, osobné obete aj intenzívny tvorivý proces. Film mal premiéru v roku 2012 na filmovom festivale Sundance a v rovnakom roku získal na Medzinárodnom filmovom festivale v Berlíne Cenu divákov za najlepší dokumentárny film sekcie Panorama.

Marina Abramovič aj v súčasnosti aktívne pracuje na tom, aby jej diela žili ďalej prostredníctvom re-performancií a mladých performerov, zároveň sa aj verejne angažuje v oblasti umenia. „*Vo filme The Artist Is Present sa podarilo zdokumentovať komplexnosť osobnosti Mariny Abramovič. Táto 'stará mama performance, ako sama seba nazýva, ponúka pre turbulentnú súčasnosť inšpiráciu pre osobnú integritu, ale aj pre odhodlanie, odriekanie a búranie hraníc ľudského konania. Je fascinujúce, že*

Kino Lumière exkluzívne premietne film o svetoznámej performerke Marine Abramovič

osemdesiatročná Abramovič dodnes sleduje dianie na celom svete. Aj na margo situácie v slovenskej kultúre sa vyjadrila, že ak umelci zo Slovenska odídu, majú sa vrátiť oveľa silnejší. Nakoniec aj ona sa vrátila do Srbska, odkiaľ pochádza, i keď odišla s myšlienkou, že to nikdy neurobí. Od roku 2025 vo veľkej miere podporuje aj protestujúcich srbských študentov,“ dopĺňa Čiripová.

Kino Lumière uvádza film *The Artist Is Present* v nadväznosti na nedávnu výstavu umelkyne v susednej Viedni. Tento rok Marina Abramovič oslávi 80 rokov. Pri tejto príležitosti sa v benátskej Gallerie dell'Accademia počas tohtoročnej 61. medzinárodnej výstavy umenia Bienále v Benátkach uskutoční výstava jej tvorby ako prvej žijúcej umelkyne. Výstava nazvaná *Marina Abramovič: Transforming Energy* bude nielen poctou priekopníckej umelkyni súčasnosti, ktorá redefinovala hranice performančného umenia, ale zároveň ukáže, ako inštitúcie pristupujú k umeniu našej doby. Jej zámerom je vytvoriť hlboký dialóg medzi moderným performatívnym umením a renesančnými majstrovskými dielami. Výstava potrvá od 6. mája do 19. októbra 2026.

[Viac informácií o filme The Artist Is Present a vstupenky](#)

Slovenský filmový ústav je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk